

МАУП

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Навчально-науковий Інститут права ім. князя Володимира Великого

(назва навчального підрозділу)

Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

Затверджую:

Директор навчального підрозділу _____

Схвалено на засіданні кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства

(назва кафедри)

(підпис)

А.М.Кислий

(ПБ)

“ 30 ” серпня 2019 р.

Протокол № 1 від “ 30 ” серпня 2019 р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

В.І.Литвиненко

(ПБ)

Робоча навчальна програма

Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Статус дисципліни: вибіркова

Освітньо-професійна програма Право

Спеціальність Міжнародне право

Спеціалізація Міжнародне право

Форма навчання денна Курс IV семестр 8

Обсяг в кредитах ЄКТС/ Всього годин 120 за навчальним планом

(4)

дата затвердження навч.плану

- лекції (Л) 24
- семінарські заняття (СЗ) 12
- практичні заняття (ПЗ) _____
- лабораторні заняття (ЛЗ) _____
- індивідуально-консультативна робота (ІКР) _____
- самостійна робота студентів (СРС) 84

Робоча програма навчальної дисципліни складена на основі навчальної програми “Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності”, автор професор кафедри Кісілевич-Чорнойван О.М.

(назва навчальної програми, автори, дата затвердження)

Розробник(и) робочої програми навчальної програми професор кафедри Кісілевич-Чорнойван О.М.

(ПБ викладача(ів))

Київ МАУП 2019 р.

II. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» є:

- ознайомити студентів з особливостями правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- ознайомлення студентів із системою органів, принципами й методами регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні;
- формування вміння студентів здійснювати аналіз універсальних та регіональних міжнародно-правових актів в області регулювання торговельних відносин на міжнародному рівні;
- сформувати у студентів правничий світогляд, правосвідомість і правову культуру правознавця, юридичне мислення;
- навчити студентів застосовувати теоретичні правничі знання з міжнародного приватного права на практиці;
- навчити студентів самостійно поглиблювати і оновлювати правничі знання.

Завдання навчальної дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» включає викладання студентам навчального матеріалу для набуття ними знань:

- основних наукових проблем правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- теоретичних засад щодо системи нормативних актів правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні та світі;
- природи і системи нормативних актів в сфері правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- співвідношення міжнародного приватного права з міжнародним економічним, міжнародним торговельним та іншими інституціями міжнародного права;
- особливостями міжнародно-правового регулювання окремих видів зовнішньоекономічної діяльності.

Статус дисципліни. Навчальна дисципліна «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» є однією із нормативних навчальних дисциплін для підготовки студентів бакалаврату.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Навчальна дисципліна «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» належить до вибірових компонентів освітньої програми за спеціальністю «Міжнародне право», галузі знань «Міжнародні відносини». Навчальна дисципліна «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності»

пов'язана з навчальними дисциплінами: «Міжнародне публічне право», «Міжнародне приватне право», «Міжнародний комерційний арбітраж», «Міжнародно-правове регулювання інтелектуальної власності» тощо.

Компетентності та програмні результати навчання.

Загальні компетентності

- ЗК 1. Здатність до абстрактного, системного, логічного та критичного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність до удосконалення своїх особистих і професійних якостей.
- ЗК 3. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6. Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях, приймати обґрунтовані і неупереджені рішення, вести дискусію й дебати з міжнародно-правових і загальноюридичних питань.
- ЗК 8. Навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел, використання сучасних інформаційних технологій і баз даних.
- ЗК 9. Креативність, адаптивність і комунікабельність, наполегливість у досягненні мети.
- ЗК 10. Здатність проведення досліджень, уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії.

Фахові компетентності

- ФК 1. Фундаментальні знання основ сучасного міжнародного права, різних теоретичних підходів до його визначення й обґрунтування юридичної обов'язковості; знання ключових теоретичних проблем і розуміння зв'язку теоретичних аспектів міжнародного права з практикою правозастосування; вміння працювати з різними джерелами сучасного міжнародного права.
- ФК 10. Здатність до юридичного аналізу приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом; уміння визначати юридичні ризики, пов'язані з відмінністю законодавств; уміння самостійно робити загальний аналіз іноземного законодавства на предмет юридичних ризиків; уміння формулювати точно питання іноземним юридичним радникам.
- ФК 11. Здатність представляти інтереси клієнта в цивільних і господарських справах у судах України, третейських судах, у тому числі в міжнародному комерційному арбітражі; формувати юридичну позицію й доказову базу, складати процесуальні документи.
- ФК 19. Фундаментальні знання права міжнародних організацій; розуміння й уміння вирішувати найпоширеніші юридичні проблеми в роботі міжнародних організацій.

ФК 20. Здатність до юридичного супроводу основних видів зовнішньоекономічних операцій і міжнародної економічної взаємодії.

Програмні результати

- ПРН 1. Обізнаність з основними теоретичними течіями, школами, підходами до розуміння права; розуміння місця права серед інших феноменів соціальної реальності та наявних зв'язків між ними; володіння юридичним категоріальним апаратом.
- ПРН 2. Володіння знаннями з основ сучасного міжнародного права, його значення та обґрунтування юридичної обов'язковості міжнародно-правових норм; знання ключових теоретичних проблем і розуміння зв'язку теоретичних аспектів міжнародного права з практикою правозастосування.
- ПРН 8. Застосування здобутих в ході навчання знань для надання юридичних висновків й консультації з питань міжнародного права, національного права України та інших держав, а, також, визначення юридичних ризиків тих або інших зовнішньополітичних або зовнішньоекономічних ініціатив та обрання шляхів їхньої мінімізації.
- ПРН 9. Здатність розробляти проекти нормативно-правових актів та супровідну документацію, а також забезпечувати їхній експертний аналіз, виявляти недоліки й пропонувати шляхи виправлення й удосконалення.
- ПРН 10. Застосування здобутих в ході навчання знань для представлення інтересів клієнта в юрисдикційних органах.
- ПРН 15. Формування суджень про сучасні тенденції уніфікації та гармонізації норм міжнародного приватного права та вирішення проблем застосування іноземного законодавства.
- ПРН 17. Формування суджень про напрями розвитку правозастосовної та правотворчої практики відносно статуту приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом.

Змістові модулі: 1 модуль (теми 1-6)
2 модуль (теми 7-12)
3 модуль (теми 13-15)

Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» становить набуття студентами знань з дисциплін «Теорія держави і права», «Вступ до спеціальності «Міжнародне право» «Міжнародне публічне право: основи теорії», Міжнародне приватне право.

III. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Очікувані результати навчання дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» передбачає формування вміння студентів:

- формування у студентів системи навичок вивчення та подання знань із зовнішньоекономічної діяльності;
- формування у студентів теоретичних засад щодо системи нормативних актів регулювання міжнародних приватних відносин в сфері зовнішньоекономічної діяльності;
- відпрацювання навичок орієнтування в системі правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- застосування теоретичних положень та норм зовнішньоекономічної діяльності в практичній діяльності.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Загальні критерії оцінювання

I рівень оцінювання (оцінка задовільно). Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

II рівень - достатній (оцінка добре). Студент знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями, вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована.

III рівень - високий (оцінка відмінно). Студент здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності. Знання студента є глибокими, міцними, узагальненими; студент вміє застосовувати знання творчо, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Вивчення дисципліни у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації повинно дати не тільки певну суму знань, а й підготувати студентів для освоєння обраної професії та допомоги формувати світогляд.

Складовими навчальних досягнень студентів є вміння відтворювати отриману інформацію, знаходити нову, оцінювати її та застосовувати в стандартних і не стандартних ситуаціях.

Оцінюванню підлягає:

- 1) рівень володіння теоретичними знаннями;

- 2) рівень вмінь використовувати теоретичні знання під час розв'язування задач;
- 3) рівень володіння практичними уміннями та навичками, які виявляються під час виконання практичних робіт;
- 4) оцінювання творчих робіт студентів (рефератів, експериментальних робіт, особливо пов'язаних з майбутньою професією).

Оцінювання рівня теоретичних знань.

Відповідь з теорії може складатися:

- 1) з викладу теоретичного матеріалу;
- 2) формування правил, законів, закономірностей;
- 3) із завдань на вибір правильної відповіді

При оцінюванні відповідей з теорії враховується:

- 1) обсяг відтвореної інформації та її співвідношення до обсягу повної інформації з даного питання;
- 2) обсяг додаткової інформації, здобутої студентом, та доцільність її використання;
- 3) частота допомоги викладача;
- 4) кількість похибок (помилки, недоліків, неточностей) у відповіді;
- 5) логічний зв'язок відтвореної інформації.

Оцінювання рівня володіння практичними уміннями та навичками

Оцінювання рівня володіння студентами практичними уміннями та навичками здійснюється під час підготовки до семінарських занять та при виконанні практичних завдань.

Частина семінарських робіт може виконуватись після вивчення відповідного теоретичного матеріалу на етапі узагальнення знань та вмінь. У таких випадках робота обов'язково оцінюється. Під час перевірки і оцінки практичних робіт необхідно звернути увагу на такі показники: творчість; використання наукових термінів; повнота і правильність відповіді; логічність побудови відповіді; повнота і глибина висновку до роботи; самостійність і охайність виконання роботи; застосування окремих джерел інформації, рівень володіння прийомами навчальної роботи.

Для оцінювання різних рівнів пізнавальної діяльності викладач може поставити додаткові вимоги до виконання робіт.

Оцінювання рівня творчих завдань

До творчих завдань належать: реферати, експериментальні роботи, успішна участь

в олімпіадах, конкурсах, тощо.

Ця діяльність студента має враховуватись та оцінюватись при виставленні семестрових оцінок.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

1. Низький рівень (оцінка-2). Студент не описує явища, не виявляє знання і розуміння основних положень теми.

2. Середній рівень (оцінка-3). Студент описує явища, без пояснень наводить приклади, що ґрунтуються на власних спостереженнях, матеріалах підручника, розповідях викладача, виявляє знання і розуміння основних положень (законів, теорій) розв'язує прості задачі, які не складаються з під задач.

3. Достатній рівень (оцінка-4). Студент може застосовувати знання в стандартних ситуаціях, з допомогою викладача аналізує одержані результати під час розв'язування задачі. Уміє пояснити явища, здійснювати аналіз, узагальнювати знання, систематизувати їх, робити висновки.

4. Високий рівень (оцінка-5). Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує його на практиці в стандартних ситуаціях (виконання завдань, практичних робіт), наводить аргументи на підставі своїх думок. Студент самостійно оцінює різні явища, факти, виявляючи особисту позицію щодо них, знаходить джерела Інформації і використовує одержані знання і уміння під час виконання практичних завдань.

Рейтинговий показник	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECT8	
90-100	зараховано	5 (відмінно)	A (відмінно)
82-89		4 (добре)	B (дуже добре, вище за середнє, але з деякими помилками)
75-81			C (добре, з декількома суттєвими помилками)
68-74		3 (задовільно)	D (посередньо зі значними недоліками)
60-67			E (достатньо, виконання задовольняє мінімуму критеріїв оцінки)

35-59	незараховано	2 (незадовільно)	FX (незадовільно, з можливістю повторного складання)
1-34			F (незадовільно, з обов'язковим повторним вивченням)

V. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Діагностичний розділ визначає диференційований та об'єктивний облік результатів навчальної діяльності студентів і включає в себе ряд підрозділів (блоків):

- 1) контроль засвоєння теоретичних знань (опитування на практичних заняттях);
- 2) контроль самостійної роботи студентів, зокрема, виконання письмових завдань, підготовка і захист реферативних робіт, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань;
- 3) виконання тестових завдань та контрольних робіт.

VI. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

№	Курс 4 Семестр 8 Обсяг в кредитах ЄКТС/Всього годин у семестрі ____4/120____ Назва теми	Кількість годин, з них:						Примітка
		Лекції і (л)	Семінар. зан. (с)	Практ., лаб. зан. (ПЗ, ЛЗ)	Інд.- конс. роб. (ІКР)	Сам. роб. студ.	Форма контролю	
<u>Змістовий модуль 1.</u>								
<i>Загальні засади правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності</i>								
1.	Система правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності країни.	2	1			8	У, ПК, СР	
2.	Державне та недержавне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	3	1			10	У, ПК, СР	
3.	Тарифний та нетарифний методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності	3	2			10	У, ПК, СР	
4.	Міжнародні торговельні угоди та їх підготовка	4	2			14	У, ПК, КР	
<u>Змістовий модуль 2.</u>								
<i>Особливості та умови зовнішньоекономічних договорів та правове регулювання розв'язання зовнішньоекономічних суперечок</i>								
5.	Правове регулювання окремих зовнішньоекономічних операцій.	5	2			16	У, ПК, СР	
6.	Платіжно-розрахункові правовідносини в зовнішньоекономічній	3	1			13	У, ПК	

	діяльності							
7.	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в спеціальних економічних зонах	4	1			13	У, ПК, КР	
	Разом годин : 120	24	12			84	Залік	

Форми контролю:

Усне опитування – У
Контрольні роботи – КР
Перевірка конспектів – ПК
Перевірка завдань для самостійної роботи – СР
Тестування - Т
Інші – _____

6.1. Плани лекцій

Змістовий модуль 1

Загальні засади правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Тема 1. Система правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності країни

1. Поняття міжнародних економічних відносин. Поняття зовнішньоекономічної діяльності. Предмет і сутність правового регулювання ЗЕД.
2. Суб'єкти ЗЕД.
3. Джерела регулювання. Значення міжнародного публічного та приватного права в регулюванні ЗЕД.
4. Принципи зовнішньоекономічної діяльності.
5. Види зовнішньоекономічної діяльності.

Література [1-29, 34, 41, 44, 48, 49, 53, 56, 57, 63-81, 98]

Тема 2. Державне та недержавне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

1. Основи регулювання ЗЕД. Зовнішньоекономічна політика України (лібералізація та протекціонізм).
2. Органи державного регулювання ЗЕД та органи місцевого управління ЗЕД.
3. Правові засади митної справи в Україні.
4. Недержавні органи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Література [1-19, 29, 30, 33, 34, 38, 41, 46, 47, 50, 51, 56, 57, 60, 92, 97, 98]

Тема 3. Тарифний та нетарифний методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

1. Використання тарифного захисту в національній економіці. Митні режими.
2. Поняття митних тарифів і платежів. Структура митного тарифу.
3. Правові умови звільнення від сплати мита.
4. Класифікація методів нетарифного регулювання.

Література [1-5, 10, 11, 19, 25, 33, 34, 37, 41, 56, 57, 60, 72, 82, 84-86, 93, 94-96, 99]

Тема 4. Міжнародні торговельні угоди та їх підготовка

1. Поняття і зміст зовнішньоекономічних договорів. Принципи міжнародних комерційних договорів (Принципи УНІДРУА).
2. Класифікація зовнішньоекономічних договорів.

3. Облік (реєстрація) зовнішньоекономічних договорів.
4. Контракт купівлі-продажу.
5. Підготовка товарів до відвантаження.
6. Комерційні документи по зовнішньоекономічній угоді.
7. Митні документи по зовнішньоекономічній угоді.
8. Форми й особливості ділового спілкування.

Література [4-6, 9, 10, 13-15, 19, 20, 36, 39, 41-45, 54-59, 62, 83, 90]

Змістовний модуль 2.

Особливості та умови зовнішньоекономічних договорів та правове регулювання розв'язання зовнішньоекономічних суперечок

Тема 5. Правове регулювання окремих зовнішньоекономічних операцій

1. Правовий режим та порядок здійснення бартерних (товарообмінних) операцій.
2. Договір франчайзингу.
3. Договір про консультативний інжиніринг.
4. Ліцензійна угода.
5. Поняття та види договорів про міжнародні перевезення вантажів, їх правове регулювання. Транспортні документи по зовнішньоекономічній угоді.
6. Угоди із зовнішньоторговельними посередниками.

Література [4-6, 8-10, 13-15, 19, 20-23, 29, 36, 39, 41-45, 54-59, 65-71, 73-78, 80, 89, 90]

Тема 6. Платіжно-розрахункові правовідносини в зовнішньоекономічній діяльності

1. Джерела правового регулювання розрахунків по зовнішньоекономічним договорам.
2. Види розрахунків.
3. Інструменти розрахунків.
4. Форми розрахунків.
5. Регулювання валютних ризиків.

Література [4, 7, 17, 26, 27, 29, 32, 35, 41, 52, 56, 57, 61, 91, 94]

Тема 7. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в спеціальних економічних зонах

1. Поняття вільних економічних зон.
2. види вільних економічних зон.
3. Засади правого регулювання вільних економічних зон в різних країнах світу.

4. Засади правового регулювання вільних економічних зон в Україні.

Література [16, 29, 31, 40, 87, 100]

6.2. Плани семінарських занять

Метою семінарських занять з навчальної дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» є:

- поглиблення теоретичних знань з основних категорій правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності, отриманих на лекціях;
- заохочення студентів до аналізу міжнародно-правових документів в сфері правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності,
- забезпечення активної творчої роботи студентів з опрацювання та аналізу рекомендованої літератури;
- вироблення у студентів умінь використовувати отримані знання на практиці.
- сприяння формуванню вмінь студентів щодо проведення наукових досліджень з проблем правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- сприяння розширенню правового світогляду студентів;
- формування вміння студентів здійснювати аналіз універсальних та регіональних міжнародно-правових актів;
- вироблення у студентів вмінь здійснювати узагальнення, знаходити спільні та відмінні риси у міжнародно-правових нормах універсального та регіонального рівня;
- сприяння формуванню аналітичного мислення у студентів;
- вироблення у студентів вмінь щодо виявлення новел у теорії і практиці правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- стимулювання прагнення студентів на підставі знання основ теорії міжнародного приватного права вдосконалювати правову культуру та повагу до об'єктивного права та суб'єктивних прав людини;
- формування уявлення студентів про загальні тенденції розвитку системи міжнародного приватного права.

Завдання семінарських занять з навчальної дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» полягає у наданні студентам знань з:

- основних категорій міжнародного приватного права;
- предмету і завдань курсу «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності»;
- зв'язку дисципліни з гуманітарними, соціально-економічними та загально-юридичними дисциплінами;

- сутності та системи колізійних норм в міжнародному приватному праві;
- правових проблем застосування іноземного права;
- різних підходів до співвідношення внутрішньодержавного права та міжнародних актів в сфері системі правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- специфічних рис регулювання окремих видів зовнішньоекономічної діяльності.

На семінарські заняття виносяться основні питання тем курсу. В ході підготовки до семінару студент повинен з'ясувати план заняття, прочитати конспект лекцій з теми семінару і відповідні розділи підручника, ознайомитись з рекомендованою літературою, опрацювати нормативно-правовий матеріал. Питання курсу «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності», які не виносяться на семінарські заняття вивчаються студентами самостійно.

Обговорення питань на семінарському занятті ведеться у формі вільної дискусії, тому кожен студент повинен уважно слухати доповіді всіх учасників і може виступити з доповненням, або вказати на помилки, які були допущені під час відповіді на поставлене запитання іншим студентом.

На семінарське заняття студенти можуть підготувати реферати з питань, які стосуються теми, яка виноситься на семінарське заняття.

Перед написанням реферату студент повинен міжнародні та національні правові акти, та обов'язкову і додаткову літературу по темі. Обсяг реферату складає 10-15 сторінок. Його структура: вступ (1-2 стор), основна частина (8-10 стор), висновки (1-2 стор); перелік використаних джерел. Реферат виконується на білому папері формату А4. При підготовці реферату студенти проводять власний аналіз та реферування літературних джерел. Реферати заслуховуються та обговорюються на семінарських заняттях, кращі з них можуть бути рекомендовані на розгляд у наукових студентських гуртках, конференціях.

Якщо студент не підготувався до семінару або пропустив його, він повинен відпрацювати відповідну тему у викладача, який веде семінарські заняття у групі. За погодженням з викладачем студент може підготувати реферат з пропущеної теми дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності». Тему реферату студент може вибрати як із запропонованих тем, так і вибрати самостійно, але лише за погодженням з викладачем.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Загальні засади правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Тема 1. Система правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності країни

1. Поняття міжнародних економічних відносин. Поняття зовнішньоекономічної діяльності. Предмет і сутність правового регулювання ЗЕД.
2. Суб'єкти ЗЕД.
3. Джерела регулювання. Значення міжнародного публічного та приватного права в регулюванні ЗЕД.
4. Принципи зовнішньоекономічної діяльності.
5. Види зовнішньоекономічної діяльності.

Теми рефератів :

1. Співвідношення міжнародного публічного та міжнародного приватного права в системі регулювання ЗЕД.
2. Принципи і правові режими ЗЕД.

Література [1-29, 34, 41, 44, 48, 49, 53, 56, 57, 63-81, 98]

Тема 2. Державне та недержавне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

1. Система державних органів правового регулювання ЗЕД та органи місцевого управління ЗЕД.
2. Правові засади митної справи в Україні.
3. Недержавні органи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Теми рефератів :

1. Органи державного і місцевого регулювання ЗЕД в Україні.
2. Недержавне регулювання ЗЕД в Україні та за кордоном.
3. Національний та міжнародний рівні регулювання зовнішньоекономічних відносин.

Література [1-19, 29, 30, 33, 34, 38, 41, 46, 47, 50, 51, 56, 57, 60, 92, 97, 98]

Тема 3. Тарифний та нетарифний методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

1. Використання тарифного захисту в національній економіці. Митні режими.
2. Поняття митних тарифів і платежів. Правові умови звільнення від сплати мита.
3. Відповідальність за порушення митних правил.
4. Класифікація методів нетарифного регулювання.
5. Тарифна та нетарифна зовнішньоекономічна політика України.

Теми рефератів :

1. Нетарифне регулювання ЗЕД в Україні, загальна характеристика.
2. Фінансові методи торговельної політики в ЗЕД України.
3. Кількісні обмеження регулювання ЗЕД в Україні.
4. Порядок та умови застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну.

Література [1-5, 10, 11, 19, 25, 33, 34, 37, 41, 56, 57, 60, 72, 82, 84-86, 93, 94-96, 99]

Тема 4. Міжнародні торговельні угоди та їх підготовка

1. Поняття зовнішньоекономічних договорів за національним законодавством України і міжнародними договорами. Класифікація зовнішньоекономічних договорів.
2. Міжнародно-правове регулювання контракту купівлі-продажу.
3. Підготовка укладання зовнішньоекономічних договорів.

Теми рефератів :

1. Вимоги до змісту зовнішньоекономічного договору (контракту) в Україні.
2. Характерні риси зовнішньоторговельного контракту купівлі-продажу.
3. Основні етапи і тактичні засоби ведення ділових переговорів.

Література [4-6, 9, 10, 13-15, 19, 20, 36, 39, 41-45, 54-59, 62, 83, 90]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Особливості та умови зовнішньоекономічних договорів та правове регулювання розв'язання зовнішньоекономічних суперечок.

Тема 5. Правове регулювання окремих зовнішньоекономічних операцій

1. Поняття зустрічної торгівлі та її види.
2. Лізингові угоди.
3. Угоди про промислове співробітництво.
7. Договір про консультативний інжиніринг.
8. Ліцензійна угода.

Теми рефератів :

1. Операції з давальницькою сировиною в Україні.
2. Порядок проведення бартерних операцій в Україні.
3. Класифікація і загальна характеристика умов "Інкотермс-2010" щодо обов'язків продавця.

4. Класифікація і загальна характеристика умов "Інкотермс-2010" щодо доставки товару до місця призначення.
5. Захисні застереження в зовнішньоекономічних договорах (контрактах).
6. Форс-мажорні обставини за зовнішньоекономічними договорами.
7. Орендні операції та їх види. Обов'язки сторін за орендною угодою.
8. Умови лізингових контрактів.
9. Види посередницьких операцій — дилерські, комісійні та угоди-доручення.

Література [4-6, 8-10, 13-15, 19, 20-23, 29, 36, 39, 41-45, 54-59, 65-71, 73-78, 80, 89, 90]

Тема 6. Платіжно-розрахункові правовідносини в зовнішньоекономічній діяльності

1. Поняття та джерела правового регулювання розрахунків по зовнішньоекономічним договорам.
2. Види розрахунків.
3. Інструменти розрахунків.
4. Форми розрахунків.
5. Регулювання валютних ризиків.
6. Регулювання валютних операцій на території України.

Теми рефератів :

1. Способи і засоби міжнародних розрахунків. Форми міжнародних розрахунків.
1. Поняття міжнародного кредиту. Форми і види міжнародного кредиту.
2. Документарний акредитив.
3. Банківські гарантії в міжнародних грошових зобов'язаннях.
4. Чек в міжнародних розрахунках.

Література [4, 7, 17, 26, 27, 29, 32, 35, 41, 52, 56, 57, 61, 91, 94]

Тема 7. Правове регулювання вільних економічних зон

1. Поняття вільних економічних зон.
2. Види вільних економічних зон.
3. Засади правого регулювання вільних економічних зон в різних країнах світу.

Теми рефератів :

1. Поняття та види офшорних зон.
2. Правове регулювання офшорних зон за законодавством Великобританії.

Література [16, 29, 31, 40, 87, 100]

6.3. Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Основні завдання

1. Опрацювати нормативно-правові акти, основну та додаткову літературу з навчальних тем.
2. Скласти плани-конспекти підготовки до семінарських занять. Тези виступів.

Додаткові завдання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Загальні засади правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Тема 1. Система правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності країни

Питання, винесені на самоопрацювання :

1. Торговельні звичаї в системі джерел правового регулювання ЗЕД.
2. Міжнародні договори в системі джерел правового регулювання ЗЕД.
3. Основні інститути регулювання на міжнародному та національному рівнях.
4. Засоби зовнішньоекономічного регулювання.
5. Діяльність ГАТТ/СОТ, її завдання і функції.
6. Діяльність ЄС по регулювання ЗЕД.
7. Діяльність НАФТА по регулювання ЗЕД.

Література [1-29, 34, 41, 44, 48, 49, 53, 56, 57, 63-81, 98]

Тема 2. Державне та недержавне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Питання, винесені на самоопрацювання :

1. Напрями та цілі державного регулювання в сфері ЗЕД.
2. Основні функції Міністерства економіки України по регулюванню ЗЕД.
3. Основні функції Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі по регулюванню ЗЕД.
4. Основні функції Державної служби експортного контролю по регулюванню ЗЕД.
5. Регулювання ЗЕД органами місцевого самоврядування.
6. Основні функції біржі в торгівлі товарами.
7. Діяльність торгових палат в сфері міжнародної торгівлі.

Література [1-19, 29, 30, 33, 34, 38, 41, 46, 47, 50, 51, 56, 57, 60, 92, 97, 98]

Тема 3. Тарифний та нетарифний методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Питання, винесені на самоопрацювання :

1. Методика визначення митної вартості товарів.
2. Підстави для звільнення від сплати мита.
3. Приховані методи нетарифного регулювання ЗЕД в Україні.
4. Фінансові методи нетарифного регулювання ЗЕД в Україні.
5. Податки як один із нетарифних методів регулювання ЗЕД в Україні.
6. Державні закупки як один із нетарифних методів регулювання ЗЕД в Україні.
7. Вимога обов'язкового вмісту місцевих компонентів один із нетарифних методів регулювання ЗЕД в Україні.

Література [1-5, 10, 11, 19, 25, 33, 34, 37, 41, 56, 57, 60, 72, 82, 84-86, 93, 94-96, 99]

Тема 4. Міжнародні торговельні угоди та їх підготовка

Питання, винесені на самоопрацювання :

1. Поняття міжнародної торговельної угоди (Віденська конвенція ООН 1980 р., Нова Гаазька конвенція 1985 р.).
2. Вимоги до форми та змісту зовнішньоекономічних договорів.
3. Способи укладання зовнішньоекономічних договорів.
4. Реєстрація окремих видів зовнішньоекономічних договорів.
5. Роль типового зовнішньоторговельного контракту купівлі-продажу.
6. Характерні риси зовнішньоторговельного контракту купівлі-продажу.
7. Права та обов'язки сторін договору відповідно до Віденської конвенції про договір міжнародної купівлі-продажу товарів 1980 р.

Література [4-6, 9, 10, 13-15, 19, 20, 36, 39, 41-45, 54-59, 62, 83, 90]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Особливості зовнішньоекономічних договорів та правове регулювання розв'язання зовнішньоекономічних суперечок

Тема 5. Правове регулювання окремих зовнішньоекономічних операцій

Питання, винесені на самоопрацювання :

1. Зустрічна торгівлі в ЗЕД.
2. Орендні операції та їх види.
3. Обов'язки сторін за орендною угодою.

4. Економічна суть та види лізингу.
5. Особливості лізингового контракту в ЗЕД.
6. Торговельно-посередницькі зовнішньоекономічні операції.
7. Методи реалізації товару на ринку. Класифікація міжнародних торговельних посередників.
8. Дилерські угоди.
9. Комісійні угоди.
10. Переваги консигнаційної угоди.

Література [4-6, 8-10, 13-15, 19, 20-23, 29, 36, 39, 41-45, 54-59, 65-71, 73-78, 80, 89, 90]

Тема 6. Платіжно-розрахункові правовідносини в зовнішньоекономічній діяльності

Питання, винесені на самоопрацювання :

1. Кредитування експорту у вигляді банківського кредиту.
2. Кредитування імпортерів.
3. Банківське кредитування імпортерів.
4. Умови виставлення чека в ЗЕД.
5. Індосамент чека в ЗЕД.
6. Схеми проведення розрахунків за інкасо.
7. Схеми проведення розрахунків за різними видами акредитивів.
8. Система SWIFT.
9. Кредитні картки як один з інструментів зовнішньоекономічних розрахунків.
10. Хеджування як один із видів страхування валютних ризиків.
11. Операції своп як один із видів страхування валютних ризиків.

Література [4, 7, 17, 26, 27, 29, 32, 35, 41, 52, 56, 57, 61, 91, 94]

Тема 7. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в спеціальних економічних зонах

Питання, винесені на самоопрацювання :

1. Зони, сприятливі для нерезидентів.
2. Роль нерезидентських зон у міжнародній економічній системі.
3. Правові режими вільних економічних зон.
4. Правове регулювання офшорних зон у Великобританії.
5. Правове регулювання офшорних зон в США.

Правове регулювання офшорних зон у країнах, які розвиваються.

Література [16, 29, 31, 40, 87, 100]

6.4.Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота передбачає проведення індивідуальних та групових консультацій із студентами, які недостатньо засвоїли навчальний матеріал з курсу «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності», а також відпрацювання студентами пропущених занять та незадовільних оцінок. Консультації проводяться на кафедрі міжнародного права та порівняльного правознавства.

6.5 Методика активізації процесу навчання

1. Приведення достатньої кількості практичних прикладів.
2. Усне опитування.
3. Проведення консультацій.
4. Застосування засобів заохочення до вивчення дисципліни.

Активізація вивчення студентами дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» передбачає:

- а) прищеплення у студентів навичок самостійно опрацьовувати навчальну та наукову літературу в процесі підготовки до питань, що виносяться на семінарське заняття, а також у процесі самостійного написання рефератів;
- б) заохочення студентів до активної роботи по обговоренню теоретичних питань з актуальних проблем правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- в) прищеплення їм навичок творчо мислити, самостійно формулювати, викладати та аргументувати свої думки;
- г) вироблення у студентів здатності зв'язувати загальнотеоретичні положення з вимогами повсякденної практики розбудови правової держави і громадянського суспільства.
- д) формування у студентів здібностей перетворення одержаних знань у повсякденну правомірну поведінку, застосовувати їх при вирішенні юридично значимих життєвих ситуацій.

Під час першого заняття викладач ознайомлює студентів з основними вимогами, що ставляться до семінарських занять.

При підготовці до семінарських занять студент вивчає рекомендовану літературу. В робочому зошиті він конспектує найбільш важливі нормативні документи, монографії та інші джерела згідно з планом, передбаченим для семінарських занять. Замість конспекту можна скласти розгорнутий план чи тези виступу.

Семінарські заняття можуть проходити в різних формах: усного опитування, співбесіди, творчої дискусії, розв'язання тестових завдань, заслуховування підготовлених рефератів, перевірки завдань для самостійної роботи, вирішення практичних завдань, перевірки конспектів, поточних контрольних робіт та ін.

Вивчення найбільш важливих і складних питань передбачає підготовку студентами рефератів по темах, які додаються до плану семінарського заняття. При підготовці реферату студенти мають використовувати не тільки основну, але й додаткову літературу. Найбільш ґрунтовні реферати заслуховуються на семінарських заняттях, а також використовуються у проведенні студентських наукових конференцій.

До кожного семінарського заняття пропонуються питання для самостійної роботи й самоконтролю студентів, підготовка відповідей на які є обов'язковою. Відповіді на питання для самостійної роботи й самоконтролю викладаються в письмовій формі в зошиті для самостійних завдань. З метою перевірки ступеню засвоєння матеріалу та здатності самостійно й творчо мислити для виконання деяких завдань студентам пропонується така форма роботи, як виконання схем та ілюстрацій до пройденого матеріалу. Це передбачає ознайомлення з додатковою літературою.

В кінці семінарського заняття викладач робить висновок по питанням теми, відмічає позитивні й негативні сторони у відповідях наступне заняття.

VII. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Метою контролю є перевірка засвоєння студентами навчального матеріалу дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності».

Об'єктами контролю є навчальна діяльність студентів на семінарських заняттях, де перевіряються ступінь засвоєння ними матеріалу викладеного в лекціях, закріпленого під час самостійної підготовки та індивідуальної роботи з додатковою літературою і нормативними матеріалами.

До контрольних заходів відноситься поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять та виконання рубіжних контрольних робіт і практичних завдань і має своєю метою перевірку рівня знань у студентів по засвоєнню ними матеріалів, передбачених програмою курсу «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності». Під час семінарських занять застосовуються такі засоби контролю:

- усне опитування з питань передбачених планами семінарських занять ;
- перевірка самостійної роботи, ведення план-конспектів занять ;
- виконання завдань на практичних заняттях.
- рубіжна контрольна робота складається з трьох питань згідно варіантів і виконується письмово.

Підсумковий контроль включає в себе перевірку знань під час проведення заліку.

Підсумковий контроль здійснюється усно, або письмово за всіма темами курсу не менше ніж із трьох - чотирьох питань.

Оцінка поточних результатів навчальної діяльності здійснюється в такий спосіб :

- усне опитування ;
- за результатами поточної контрольної роботи ;
- за результатами іспиту.

При зазначених вище видах контролю оцінка рівня знань студентів проводиться за такими критеріями :

- оцінка «відмінно» виставляється студентові, який показує послідовне, глибоке і змістовне розуміння й знання сутності поставленого запитання;
- оцінка “добре” виставляється студентові, який грамотно розкриває сутність поставлених запитань, добре володіє термінами дисципліни, але допускає несуттєві помилки;
- оцінка “задовільно” виставляється студентові, який поверхово і не в повному обсязі викладає суть навчального матеріалу, допускає багато помилок при відповідях на поставлені питання, але орієнтується по суті матеріалу;
- оцінка “незадовільно” виставляється студентові, який не знає суті поставлених запитань, при побудові відповіді по навчальному матеріалу допускає грубі помилки, не орієнтується в сутності матеріалів.

Підсумковий залік із відповідною позитивною оцінкою виставляється студенту за умови, якщо він одержав:

- загальну позитивну оцінку за результатами його навчальної діяльності на семінарських заняттях;
- позитивну оцінку за результатами контрольних робіт.

Рівень позитивної оцінки за підсумковим заліком – це середня оцінка, яка виводиться на підставі оцінок, отриманих студентами окремо за кожний з попередніх двох видів навчальної діяльності.

Перед заліком передбачається ознайомлення студентів із переліком орієнтовних питань, які виносяться для здачі заліку.

При зазначених умовах підсумкового контролю, за здачу заліку виставляється “зараховано” чи “не зараховано”.

ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНОГО (РУБІЖНОГО КОНТРОЛЮ)

Змістовий модуль 1.

Загальні засади правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності

1. Назвіть сучасні тенденції розвитку всесвітньогосподарських зв'язків.
2. Дайте визначення поняття суб'єкта ЗЕД України.
3. Опишіть розвиток світової економіки та її особливості.
4. Назвіть джерела правового регулювання ЗЕД.
5. Окресліть межі права на здійснення ЗЕД та механізми його реалізації.
6. Охарактеризуйте методи регулювання ЗЕД.
7. Торговельно-промислова палата України, її функції і завдання.
8. Державне управління ЗЕД в Україні.
9. Поняття та види спеціальних правових режимів у зовнішньоекономічній діяльності.
10. Дайте загальну характеристику правовому режиму квотування та ліцензування імпорту та експорту товарів.
11. Особливості митно-тарифного регулювання імпорту операцій у ЕС і США.
12. Нетарифне регулювання ЗЕД та дозвільна система України.
13. Класифікація методів нетарифного регулювання та дозвільної системи України.
14. Використання тарифного захисту в національній економіці.
15. Митно-тарифні засоби регулювання ЗЕД.
16. Система митних органів України та їх повноваження.
17. Основні завдання митного тарифу України.
18. Правові умови звільнення від сплати мита.
19. Облік суб'єктів ЗЕД митними органами України.
20. Правові засади митної справи в Україні.
21. Методи визначення митної вартості товару.
22. Відповідальність за контрабанду та порушення митних правил.
23. Дайте визначення поняття зовнішньоекономічної угоди (контракту).
24. Правове регулювання контракту.
25. Назвіть торговельно-економічні центри світової торгівлі.

Змістовий модуль 2.

Особливості та умови зовнішньоекономічних договорів та правове регулювання розв'язання зовнішньоекономічних суперечок

4. Вибір торговельного посередника.

5. Назвіть особливості правового регулювання експортно-імпортних операцій в Україні.
6. Охарактеризуйте правове регулювання експортно-імпортних операцій в Україні.
7. Дайте класифікацію міжнародних комерційних операцій.
8. Зовнішньоторговельні операції купівлі-продажу товарів.
9. Дайте загальну характеристику Конвенції ООН про угоди міжнародної купівлі-продажу товарів.
10. Форма контракту міжнародної купівлі-продажу товарів.
11. Міжнародні зустрічні операції: поняття і значення.
12. Форми міжнародної зустрічної торгівлі та її особливості.
13. Зобов'язання продавця за угодою щодо продажу товарів.
14. Поняття та склад збитків у зв'язку з порушенням та розірванням угоди купівлі-продажу товарів.
15. Назвіть підстави звільнення від відповідальності згідно з Конвенцією ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (Відень, 1980 р.).
16. Форми і особливості ділового спілкування при укладенні міжнародних договорів (контрактів).
17. Психологічні аспекти організації ділового спілкування.
18. Національні особливості ділових партнерів при укладенні міжнародних угод.
19. Зовнішньоторговельне посередництво: поняття і завдання.
20. Укладення угоди за участі зовнішньоторговельних посередників.
21. Права посередників та їх види.
22. Угода про виключний продаж товарів.
23. Особливості агентської угоди та її умови.
24. Угоди з брокерами: їх завдання і особливості.
25. Поняття заходів правового забезпечення виконання міжнародних торговельних угод.
26. Юридичне забезпечення права кредитора щодо джерела погашення платежу.
27. Страхування валютних ризиків при зовнішньоторговельних угодах..
28. Правове регулювання договорів про міжнародні перевезення вантажів.
29. Правовий статус вільних економічних зон.
30. Транспортні умови зовнішньоекономічних договорів-контрактів.
31. Транспортно-експедиторські підприємства та послуги, які вони надають.
32. Міжнародна класифікація сучасних економічних зон.
33. Міжнародні транспортні перевезення та їх особливості.
34. Правове регулювання зовнішньоекономічних операцій при здійсненні ЗЕД.
35. Умови укладення зовнішньоторговельного контракту.

36. Види платежів у ЗЕД.
37. Характеристика завдань і напрямків діяльності зон внутрішньої торгівлі.
38. Лізинг як зовнішньоекономічна угода.
39. Особливості міжнародного лізингу.
40. Що таке “вільна економічна зона”?
41. Концепції розвитку сучасних економічних зон та їх особливості.
42. Як співвідносяться терміни “вільна економічна зона” та “офшорна зона”?
43. Які існують різновиди вільних економічних зон ?
44. Які різновиди правових режимів можна виділити у вільних економічних зонах ?
45. Офшорний бізнес та іноземні інвестиції.
46. Правовий статус виключності (морської) економічної зони.
47. Дайте визначення терміну “третейський суд”.
48. Що таке “міжнародний комерційний арбітраж” ?
49. Які ви знаєте міжнародно-правові акти, що регулюють діяльність МКАС ?
50. Які вимоги висуваються до позовних заяв, що направляються в МКАС ?
51. Які стадії розгляду спорів існують в МКАС ?

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності та механізми його реалізації.
2. Джерела правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
3. Методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
4. Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
5. Принципи зовнішньоекономічної діяльності.
6. Види зовнішньоекономічної діяльності.
7. Зовнішньоекономічна політика України.
8. Недержавне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
9. Правові режими в зовнішньоекономічній діяльності.
10. Митно-тарифні засоби регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
11. Правові засади тарифного та нетарифного регулювання ЗЕД в Україні.

12. Основні завдання митного тарифу України.
13. Методи визначення митної вартості товару.
14. Правові умови звільнення від сплати мита при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.
15. Класифікація мита.
16. Антидемпінгове мито в зовнішньоекономічній діяльності.
17. Інструменти нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
18. Правовий режим квотування та ліцензування імпорту та експорту.
19. Види ліцензій, які видаються для експорту/імпорту товарів.
20. Види квот, які встановлюються на експорт/імпорт товарів.
21. Фінансові та приховані інструменти тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
22. Особливості митно-тарифного регулювання імпортних операцій у ЄС.
23. Особливості митно-тарифного регулювання імпортних операцій у СНД.
24. Діяльність Світової організації торгівлі у сфері застосування тарифних та нетарифних методів регулювання зовнішньоекономічних операцій.
25. Загальна характеристика правового регулювання зовнішньоекономічних контрактів в Україні.
26. Сфера дії Віденської конвенції 1980 р. про договір міжнародної купівлі-продажу товарів.
27. Форма та зміст договору купівлі-продажу в зовнішньоекономічній діяльності.
28. Принципи міжнародних комерційних договорів (Принципи УНІДРУА) та Базисні умови поставки товару (ІНКОТЕРМС).
29. Зустрічна торгівля в зовнішньоекономічній діяльності.
30. Загальна характеристика торгівлі послугами в зовнішньоекономічній діяльності.
31. Порядок укладання зовнішньоторговельного контракту.

32. Права та обов'язки сторін по зовнішньоекономічному контракту купівлі-продажу.
33. Встановлення кількості та якості товару за міжнародним договором купівлі-продажу товарів.
34. Встановлення ціни в міжнародному договорі купівлі-продажу товарів.
35. Особливості договору франчайзингу в зовнішньоекономічній діяльності.
36. Договір про консультативний інжиніринг.
37. Особливості ліцензійної угоди в зовнішньоекономічній діяльності.
38. Лізинг як зовнішньоекономічна угода (поняття та види).
39. Особливості міжнародного лізингу.
40. Поняття та види заходів правового забезпечення виконання міжнародних торговельних угод.
41. Правове регулювання створення та функціонування спільних підприємств.
42. Міжнародні транспортні перевезення та їх особливості.
43. Митні документи по зовнішньоекономічній угоді.
44. Зовнішньоторговельні посередництва: поняття, завдання і види.
45. Правове регулювання іноземного інвестування в Україні.
46. Міжнародно-правовий захист іноземних інвестицій.
47. Форс-мажорні обставини за зовнішньоекономічними договорами.
48. Поняття розрахунків по зовнішньоекономічним договорам та джерела їх правового регулювання.
49. Види платежів у зовнішньоекономічній діяльності.
50. Інструменти розрахунків по зовнішньоекономічним угодам.
51. Форми розрахунків по зовнішньоекономічним угодам.
52. Поняття та види акредитивів у зовнішньоекономічній діяльності.
53. Поняття та види інкасо в зовнішньоекономічній діяльності.
54. Валютне регулювання та валютний контроль в зовнішньоекономічній діяльності.

55. Система державного фінансового контролю зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
56. Міжнародна класифікація сучасних економічних зон.
57. Види правових режимів у вільних економічних зонах.
58. Правове регулювання вільних економічних зон в Україні та закордоном.
59. Особливості правового регулювання офшорних зон як одного з різновидів вільних економічних зон.
60. Правове регулювання офшорних зон у країнах, які розвиваються.

VIII. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Одним із напрямів навчально-методичного забезпечення дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» є розробка електронних засобів навчання і технологій їхнього застосування. Електронні навчальні матеріали застосовуються як для самостійної роботи студентів, так і з використанням мультимедійного устаткування на лекційно-семінарських заняттях.

Бібліотечні друковані та електронні ресурси, електронні наукові видання, електронні навчальні курси із можливістю дистанційного навчання та самостійної роботи, хмарні сервіси Microsoft.

ІХ. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ОСНОВНІ:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // ВВР України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
2. Господарський кодекс від 16.01.2003 № 436-IV / Голос України від 14.03.2003 — № 49.
3. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI / Голос України від 21.04.2012 — / № 73-74 /
4. Закон України «Про банки і банківську діяльність» 07.12.2000 № 2121-III // ВВР України. — 2001. — №5-6.—Ст. 30.
5. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 № 959-XII // ВВР УРСР. — 1991. —№29. —Ст. 377.
6. Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 № 2709-IV // Відомості Верховної Ради України 2005.— № 32.
7. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 № 3480-IV // «Відомості Верховної Ради України (ВВР).— 2006.— N 31.— ст. 268.
8. Закон України «Про дію міжнародних договорів на території України» від 10.12.1991 № 1953-XII // ВВР України. — 1991. — № 46. — Ст. 616.
9. Закон України «Про захист іноземних інвестицій в Україні» від 10.09.1991 № 1540а-XII // ВВР України. — 1991.—№46.— Ст. 617.
10. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 № 1560-XII // ВВР України. — 1991. — №17. Ст. 646; 1992.— №10. — Ст. 138.
11. Закон України «Про Митний тариф України» від від 19.09.2013 № 584-VII // Відомості Верховної Ради (ВВР).— 2014 — № 20-21.— ст.740
12. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 № 1576-XII // ВВР України. — 1991. — № 49. — Ст. 682.

13. Закон України «Про концесії» від 16.07.1999 № 997-XIV // Відомості Верховної Ради України (ВВР).— 1999.— N 41 — Ст. 372.
14. Закон України «Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг» від 14.12.1999 № 1286-XIV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 2000.— N 3.— Ст. 21.
15. Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» від 23.12.1998 року N 351-XIV / ВВР України. — 1999.—, N 5-6.— ст.44
16. Закон України «Про загальні засади створення та функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13.10.1992 № 2673-XII // ВВР України. — 1992. — № 50. — Ст. 676.
17. Декрет КМУ «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» від 19.02.1993 № 15-93 // ВВР України. — 1993. — № 17. — ст. 184.
18. Постанова Верховної Ради України «Про право власності на окремі види майна» від 17.06.1992 № 2471-XII // ВВР України. — 1992. — № 35. — Ст. 517.
19. Постанова КМУ «Про деякі питання регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» від 29.04.1999 № 756. 121// Офіційний вісник України — 1999 р.— № 18.— стор. 50.
20. Венская Конвенция ООН о договорах международной купли-продажи товаров 01.01.1980 г. /<http://www.rada.gov.ua>.
21. Гамбургская Конвенция о морской перевозке грузов 1978 г. /<http://www.rada.gov.ua>.
22. Угода про міжнародні залізничні перевезення (КОТИФ) 1980 р. /<http://www.rada.gov.ua>.
23. Варшавская Конвенция о воздушной перевозке 1929 г., дополненная Гаагским Протоколом 1955 г. и Гватемальским Протоколом 1971 г. /<http://www.rada.gov.ua>.

24. Міжнародні правила по тлумаченню термінів "ІНКОТЕРМС" (редакція та 2010 р.) /<http://www.rada.gov.ua>.
25. Рішення про правила визначення країни походження товарів від 24.09.1993 р., ухваленого Радою глав урядів СНД /<http://www.rada.gov.ua>.
26. Уніфіковані правила і звичаї для документарних акредитивів від 01.10 1983 р. /<http://www.rada.gov.ua>.
27. Уніфіковані правила по інкасо (редакція 01.01.1978 р., 1995 р.) /<http://www.rada.gov.ua>.
28. Вашингтонська конвенція 1965 р. «Про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами» /<http://www.rada.gov.ua>.
29. *Алієва-Барановська В.М., Бабіч Г.В., Дахно І.І.* Право зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб.-довідник. — К. : ЦУЛ, 2013. — 424 с.
30. *Ануфрієв М.* Науково-теоретичне дослідження адміністративно-правових засад зовнішньоекономічної діяльності в Україні // Бюлетень Міністерства Юстиції України.— К., 2011.—№12.— С. 74-76
31. *Буткевич О. В.* Правове регулювання господарської діяльності у спеціальних (вільних) економічних зонах України : монографія /О.В. Буткевич; кримський юридичний ін-т Національної юридичної академії України ім. Ярослава Мудрого .— Х.: Право, 2008.— 118 с.
32. *Джавага А.В.* Зарубіжний досвід правового регулювання валютного контролю // Держава та регіони. Серія : Право.— 2014.— № 3 .— С. 28-33.
33. *Джафарова О.В.* Зовнішньоекономічна діяльність держави та роль дозвільної системи в її реалізації // Право і безпека. – 2013. — № 1 С. 62-66.
34. *Дмитриев В.Н., Завгородняя А.И.* Правове регулирование внешнеэкономической деятельности : правовое режимы и внешнеэкономическа правосубъектность : учеб. пособие / Харьков. нац. ун-т им. В.Н. Каразина. – Харьков: ХНУ им. В.Н Каразина, 2013. – 95 с.
35. *Єдинак Т.* Система державного фінансового контролю зовнішньоекономічної діяльності, теоретичні засади її побудови // Вісник

національної академії державного управління при Президентові України, 2006.— №.—С. 168-172.

36. Зовнішньоекономічні операції і контракти : навч. посіб./ [Козик В.В., Панкова Л.А., Григор'єв О.В. та ін.]. — 3-тє вид., перероб. і доп. — Л.: Магнолія, 2014.— 512 с.
37. *Калінеску Т. В., Ліхоносова Г. С., Антіпов О. М.* Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. — Луганськ : Вид-во СНУ ім. Володимира Даля, 2014. — 553 с.
38. *Коліжук О.О.* Світові інтеграційні процеси та їх вплив на державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності України // Економіка та держава, 2008.—№ 12.— С. 98-101.
39. *Кравченко С.С.* Поняття та порядок укладання зовнішньоекономічного договору (контракту) // Адвокат, 2008.— № 11.— С. 14-26.
40. *Леось О.Ю.* Аналіз розвитку та особливостей функціонування вільних економічних зон (досвід інших країн) / О.Ю. Леось, В.В. Мезін // Економіка та держава. — 2013. - № 2. — С. 106-109.
41. *Лютіков П. С., Германюк М. О.* Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. /; Держ. вищ. навч. закл. "Запоріж. нац. ун-т" М-ва освіти і науки, молоді та спорту України. — Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2012. — 293 с.
42. Международные торговые контракты и их нормативно-правовое сопровождение : справочник / Харьк.нац.ун-т им. В.Н. Каразина; [сост.: В.И. Сидоров, В.Н. Дмитриев, А.В. Журавлев]. — Х.: ХНУ им. В.Н. Каразина, 2012. — 586 с.
43. Международные коммерческие сделки : учебное пособие / Елена Дыминская [и др.]; под ред. У. Хелльманна, С.А. Балашенко, В.И. Нагнибеды.— Хмельницький : Хмельницький університет управління и права, 2015.— 523.
44. Міжнародне приватне право : підручник / [А.С. Довгерт та ін.]; за ред. проф. А.С. Довгерта, проф. В.І. Кисіль; Київ. нац. ун-т ім.Тараса Шевченка.

Ін-т міжнар. відносин .— 2-е вид.— Київ : Правова єдність : Алеута, 2014.— 655 с.

45. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки : нормативно-правове регламентування: навч. посіб для студ. вищ. навч. заклад. / *Ю.Г. Козак* [та ін.]; ред.. Ю.Г. Козак, Н.С. Логвинова.— К.: Центр учбової літератури, 2010.— 648 с.
46. Мокров Г.Г. Государственное регулирование внешнеторговой деятельности : учеб. пособие . – М.: Юркнига, 2006. – 319 с.
47. *Омельченко А. В.* Адміністративно-правові засади зовнішньоекономічної діяльності в Україні : монографія / А. В. Омельченко. – К. : КНЕУ, 2011. – 309 с.
48. *Омельченко А.* Організаційно-правові засади гармонізації зовнішньоекономічного законодавства України із міжнародним та європейським правом. // Підприємництво, господарство і право, 2011.— № 8.— С.117-120.
49. *Омельченко А.* Поняття зовнішньоекономічної діяльності як предмета правового регулювання // Право України, 2011.— №5.— С. 218-223.
50. *Омельченко А.* Система та правовий статус органів державного управління зовнішньоекономічною діяльністю в Україні // Юридична Україна.— К., 2011.— №9.— С. 97-101.
51. *Омельченко А.В.* Організаційно-правові засади недержавного управління зовнішньоекономічною діяльністю в Україні // Адвокат, 2011.— № 4.— С.19-22.
52. *Патика Н.І.* Міжнародні валютно-кредитні відносини : навчальний посібник.— К.: Знання, 2012.— 566 с.
53. *Петрина В.Н.* Зовнішньоекономічна діяльність як предмет правового регулювання // Часопис Київського університету права.— 2014.— № 1.— С 174-179.

54. *Полищук А. В., Полищук А. О., Платонов О. И.* Внешнеэкономический договор (контракт) : практ. пособие по законодательству Украины / под гл. ред. А. В. Полищука]. — Одесса : ПЛАСКЕ, 2014. — 478 с.
55. *Полищук А. В., Полищук А. О., Платонов О. И.* Внешнеэкономический договор (контракт) : практ. пособие по законодательству Украины / под гл. ред. А. В. Полищука]. — Одесса : ПЛАСКЕ, 2014. — 478 с.
56. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / *В. Ф. Усенко [та ін.]* ; за заг. ред. проф. В. Ф. Усенка ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. — Ірпінь : [б. в.], 2012. — 281 с.
57. *Рабінович А. В.* Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. для студентів галузі знань 0304 "Право" спец. 8.03040101 "Правознавство" / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. — Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2014. — 211 с.
58. *Саксонов В.Б.* Правові особливості зовнішньоекономічних договорів (контрактів) України // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. — 2012. — № 2. — С. 252-260
59. *Факсам Р.Х., Гордон М.У., Спаногл Дж. А.* Международные сделки: Краткий курс. Учебное пособие. Пер. с англ. — М.: Издательская корпорация «Логос», 1996. — 528 с.
60. *Чайковська В.В.* Про захист національних інтересів України при лібералізації зовнішньоекономічної діяльності // Актуальні проблеми держави і права. — 2012. — Вип. 65. — С. 428-434.
61. *Шевчик О.С.* Поняття та особливості валютного контролю // Форум права. — 2011. - № 2 — С. 1018-1024.
62. *Шомін М.* Деякі аспекти визнання зовнішньоекономічних договорів недійсними // Юридичний Журнал, 2005.— № 9.— С 92-95.
63. *Юшина С.І.* Сучасний стан та деякі колізії правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні // Вісник господарського судочинства, 2009.— № 1.— С. 54-58.

ДОДАТКОВІ :

64. Барселонська конвенція про свободу транзиту 1921 р.
/http://www.rada.gov.ua.
65. Брюссельская конвенция об унификации некоторых правил коносамента 1924 г. и Протокол к ней 1968 г. /http://www.rada.gov.ua.
66. Вашингтонский Договор о патентной кооперации 1971 г.
/http://www.rada.gov.ua.
67. Конвенция о договорах международной перевозки грузов автомобильным транспортом 1956 г. /http://www.rada.gov.ua.
68. Конвенция о международном факторинге 1988 г. /http://www.rada.gov.ua.
69. Конвенция о международных переводных и международных простых векселях 1988 г. /http://www.rada.gov.ua.
70. Конвенция о праве, применимом к договорам международной купли-продажи товаров 1985 г. /http://www.rada.gov.ua.
71. Конвенция о представительстве в международной купле-продаже товаров 1983 г. /http://www.rada.gov.ua.
72. Конвенция об унификации номенклатуры таможенных тарифов. 1950 г. (Брюссельская схема таможенного тарифа) /http://www.rada.gov.ua.
73. Конвенция ООН о международных смешанных перевозках грузов 1980 г.
/http://www.rada.gov.ua.
74. Конвенция ООН об исковой давности в международной купле-продаже товаров 1974 г. /http://www.rada.gov.ua.
75. Таможенная конвенция о международных перевозках товаров с применением книжки МДП 1959 г. /http://www.rada.gov.ua.
76. Конвенція ООН про міжнародні змішані перевезення вантажів від 24.05.1980 р. /http://www.rada.gov.ua.
77. Конвенція про договір міжнародного перевезення вантажів автомобільним транспортом (КДГІГ) від 1956 р. /http://www.rada.gov.ua.

78. Конвенція про розв'язання деяких колізій законів щодо чеків від 19.03.1931 р. /<http://www.rada.gov.ua>.
79. Нью-Йоркська Конвенція о признании и приведении в исполнение иностранных арбитражных решений 1958 г. /<http://www.rada.gov.ua>.
80. Парижская конвенция по охране промышленной собственности 1883 г. /<http://www.rada.gov.ua>.
81. Сеульська конвенція 1985 р. «Об учреждении Многостороннего Агентства по гарантиям инвестиций» // Международное частное право: Сборник нормативных документов. — М., 1994. — С. 555-595.
82. *Андрийчук В.Г.* Трансформація митного тарифу країни у контексті членства в СОТ та спричинені нею зрушення у вітчизняній зовнішньоекономічній політиці за умов глобальних кризово-реcesійних явищ // Зовнішня торгівля : право та економіка.— К., 2011.— № 2.— С. 12-21.
83. *Беляєва А.* Межі дії принципу свободи договору в сфері зовнішньоекономічної діяльності : поняття, вираження, походження // Підприємництво, господарство і право, 2003.— № 8.— С. 45-47.
84. *Бобрижна Г.В.* Роль митного регулювання в процесі реалізації зовнішньоекономічної політики держави // Вісник Академії митної служби України. Сер.: Державне управління. — 2011. — № 2. — С. 205-209
85. *Гнізділов А.М.* Нетарифне регулювання у сфері зовнішньоекономічної діяльності : методи та інструменти // Вісник Академії митної служби України. Сер.: Державне управління. — 2010. — № 1. — С. 35-42.
86. *Дятленко Н.М.* Податкове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в країнах ЄС (на прикладі Німеччини) — досвід для України // Митна справа, 2009.— № 6.— С. 21-28.
87. *Жигір А.А.* Сутність та принципи функціонування вільних економічних зон // Інвестиції : практика та досвід. 2012.— № 8.— С. 38-39.

88. *Задорожна А.* Альтернативні способи вирішення спорів, що виникають із зовнішньоекономічних договорів : правове забезпечення на міжнародному рівні // *Право України*, 2008.— № 10.— С. 98-104.
89. *Калюжний Р. А., Андрущенко Л. В., Андрущенко І. Г.* Державно-правове регулювання страхування у сфері зовнішньоекономічної діяльності : монографія. — К. : [б. в.], 2012. — 183 с.
90. *Канашевский В. А.* [http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21COLORTERMS=0&S21STR=Внешнеэкономические сделки: материально-правовое и коллизионное регулирование.](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21COLORTERMS=0&S21STR=Внешнеэкономические сделки: материально-правовое и коллизионное регулирование. — М. : Волтерс Клувер, 2008. — 591 с.) — М. : Волтерс Клувер, 2008. — 591 с.
91. *Кондусова Л. Ф., Нескородєва І. І.* Валютно-фінансові розрахунки зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / Харк. нац. екон. ун-т. — Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. — 198 с.
92. *Король В.І.* Правові механізми зовнішньоекономічної політики : регіональні угоди в контексті норм та принципів СОТ.— 2—1.— № 4.— с. 147-153.
93. *Луценко І. С., Хомутенко В. П.* Податкова політика України у сфері зовнішньоекономічної діяльності: теорія та практика : монографія / Одес. нац. екон. ун-т. — Одеса : Бондаренко М. О., 2014. — 214 с.
94. *Лучковська С.І.* Зміст валютного регулювання та його співвідношення з механізмом валютного контролю // *Університетські наукові записки.*— 2009.— № 1.—С. 213-216.
95. *Методи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності: господарсько-правові аспекти: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Чайковська В. .В ;* Одес. нац. ун-т ім. О. О. Мечникова. — О., 2009. — 212 с.
96. *Мошинська О.В.* Спрощення зовнішньоекономічної діяльності засобами митного регулювання : нормативно-правова модель і перспективи

розвитку / О.В. Мошинська, А.В. Мазур // Вісник Академії митної служби України. Сер.: Право. – 2012. — № 1. – С. 41-49.

97. *Омельченко А. П.* Правовий статус Торгово-промислової палати України як суб'єкта недержавного управління зовнішньоекономічною діяльністю // Юридична Україна. — 2013. — № 8.— С. 71-76.
98. *Омельченко А.В.* Гармонізація зовнішньоекономічного законодавства України із вимогами світової організації торгівлі (організаційно-правові засади) // Актуальні проблеми держави і права. – 2011. – Вип. 60. – С. 366-372
99. *Романенко В.В.* Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : аналіз підходів до визначення поняття // Митна справа, 2008.— № 5.— С. 18-22.
100. *Шутова О.С.* Вільні економічні зони як різновид територіальних податкових звільнень // Часопис Київського університету права.— 2013.— № 1.— С 157-161.

